SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2759

av Jan Riise m.fl. (MP)

AI-säkerhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att aktivt främja nationella och europeiska åtgärder för att öka säkerheten inom AI och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Utvecklingen inom Artificiell Intelligens accelererar och nya alltmer kraftfulla modeller och tillämpningar introduceras i hög takt. Parallellt med och som en följd av detta upplevs säkerheten kring AI som alltmer bekymmersam; mycket diskussion ägnas åt frågor om AI-agenter, dvs tillämpningar med en uppgift att lösa, kan komma att producera lösningar som är skadliga eller rentav dödliga för människor, djur och världen som vi ser den.

Frågorna ställdes på sin spets sommaren 2026 när ett antal AI-agenter ”bröt sig ut” ur en kontrollerad testmiljö och senare kom att angripa ett utomstående företags nätverk och funktioner[1].

Åtskilliga initiativ har tagits i både Europa och andra delar av världen till att föra upp säkerhetsfrågorna högre på agendan. FN har etablerat en vetenskaplig kommitté för AI-frågor, EU fortsätter utveckla AI-förordningen och det norsk-finska initiativet från

[1] Känt som ”Hugging Face incidenten”

president Stubb och statsminister Stöhre har undertecknats av ett trettiotal stats- och regeringschefer. Uppropet ”AI Red Lines” om omedelbara åtgärder har uppemot 1 000 underskrifter från framstående ledare inom företag, forskning, civilsamhälle och parlament.

Sverige och Norden har en framstående position inom AI och informationsteknik. Men vi behöver inte bara se fördelarna och konkurrensmöjligheter utan också de risker som finns i en snabb utveckling som lämnar mänskliga förmågor bakom sig med farhågor för skapade pandemier, desinformation i stor skala, arbetslöshet, säkerhetsproblem och kränkningar av mänskliga rättigheter.

Det finns således också tungt vägande skäl att utarbeta ett förslag för en svensk organisation i någon form som ges i uppdrag att utveckla, följa upp och implementera säkerhetsföreskrifter för AI. En sådan organisation beskrivs ibland som ett ”institut”, men bästa möjliga organisationsform får utredas. Ett gemensamt nordiskt initiativ på området med stöd från Nordiska Rådet kan vara en möjlighet.

Därför vill vi att regeringen aktivt följer utvecklingen för att kunna främja de säkerhetsåtgärder som vid varje tillfälle bedöms vara mest relevanta, med avseende på hållbarhet, säkerhet, klimat och energi, och på relevans och effektivitet i de åtgärder som kan komma att föreslås.

Jan Riise (MP)

Leila Ali Elmi (MP)

Camilla Hansén (MP)

Bassem Nasr (MP)

Mohamed Abdukani (MP)

Jacob Risberg (MP)